

Animaatioelokuvien tekoon ja mainontaan satsataan yhä enemmän rahaa ja tietokone-tekniikan ulottuvuuksia hyödynnetään estottomasti. Mutta päästäänkö sittenkään vanhojen klassikoiden tasolle? Kohutuimpia uutuuselokuvia kävi Hollywoodissa arvioimassa Jukka Murtosaari.

Jos Batman-leffa vyöryi hyökyaallon tavoin ihmisten tietoisuuteen viime kksänä täällä Hollywoodissa, ei Disneyn uusi monestyselokuva *Pieni Merenneito* (The little Mermaid) jää siitä paljon jälkeä mainostamisen suhteen.

Tätä kokoillan animaatioleffaa on odotettu ja etukäteen arvioitu, josko siitä vihdoinkin tulee uusi helmi siihen animaatioklassikoiden nauhaan, jota Disney on vuosien saatossa kasannut.

Pieni Merenneito on ensimmäinen täyspitkä satuklassikkoon perustuva Disney-animaatio kymmeneen vuosiin. **H.C. Andersenin** satuhan kertoo merenneidon rakastumisesta ihmisprinssiin – tarina on simpelli, mutta modernisoituna se tarjoaa hyvän perustan tälle selkeästi 80-lukulaiselle filmille.

Hyvä tarina pitää yleisön mielenkiinnon yllä, vaikka filmillä onkin omat hyytymiskohtansa, jolloin tarina tuntuu juuttuvan tyveneen veteen. Huumorikin jää paikoitellen toonnisiksi.

Animaatiohahmojen yllättävän kirkas väriytyy pehmeitä taustamaalauksia vastaan pistää silmään, halusipa sitä tai ei. Suurin häiriötekijä elokuvassa on hahmojen persoonattomuus: samankaltaisuus japanilaisten piirroshahmojen kanssa jättää hie-man halvan tv-animaation jälkimaun.

Hahmojen elävöittäminen – animointi – on toteutettu varsin hyvin, paikoitellen loistavasti, hyödyntäen myös tietokoneanimaation mahdollisuuksia. Musiikinumeroiden lauluosuuksissa animointi klikkaa, mutta muuten musiikinumerot ovat hyviä. Sebastian-nimisen ravun kehuttu calypsoesitys on erityisen onnistunut.

Vesi on elementti, joka piirroselokuvissa tuo tarinaan aivan oman, sadunhoitoisen tunnelmansa. Pienessä Merenneidossa veden animointi ei ole *Pinocchion* legendaarisen morijakson tasoista, mutta kyllin hyvää katselunautinnon takaamiseksi. Hattunosto kaikkien filmin ilmapuolien animoinnista: tulos on vaivan arvoinen.

Filmin hahmot – ihmisprinssiä lukuunottamatta – toimivat kohtalaisen hyvin persoonina. Paha merinoita Ursula vie pistect kotiin loistavasti animoidussa puoliksi ihmisen, puoliksi mustekalan hahmossaan. Miksiköhän pahoihin hahmoihin saadaan aina enemmän henkeä ja syvyyttä kuin hyviin?

Kokonaisuutena Pieni Merenneito on hyvä animaatiofilmi; se on sopivan pituinen – 82 minuuttia – ja useammankin katselukerran arvoinen. Varsinaisten Disney-klassikoiden tasolle se ei mielestäni kuitenkaan yllä, eikä täytä niitä ennako-odotuksia, jota paljon lupaavat mainoslauseet sillo asottavat.

MERENNEITOJA JA KULKUKOIRIA

Disney vs. Bluth

Kun Disney tuo markkinoille uuden animaatiofilmin, voi olla varma, ettei **Don Bluthin** uusin kokoillan animaatio ole siitä kaukana. Viime vuonna Bluthin *All Dogs go to Heaven* (Kaikki koirat pääsevät taivaaseen) sai onsi-iltansa vain kahta päivää Disneyn Pientä Merenneitoa myöhemmin.

Siitä lähtien, kun Don Bluth 10 vuotta sitten nousi Disneyllä kapinaan, jätti tämän animaatiofilmien lippulaivan ja ryhtyi itse tuottajaksi, näiden kahden yhtiön huiman

kilpailun tuloksia on saanut arvioida valkokankaalta vuosittain – erityisesti joulun alla täällä Jenkeissä.

Nykyisin Bluthin pääanimaatiostudio sijaitsee Dublinissa Irlannissa, minne valtaosa Bluthin amerikan-tuotannosta ja työvoimasta siirtyi 1986. Irlannissa Bluth kou-

luttaa itselleen paikallisista piirtäjistä lisää kallisarvoisia työntekijöitä.

Muutama vuosi sitten animaatiobisnessä vallitsi vielä syvä työttömyys – nyt vallitsevan voimakkaan noususuhdanteen vuoksi piirtäjien palkkaamisesta on kehittynyt miltei sota! Ja tämän oletetaan olevan vasta alkusoittoa tulevalle...

All Dogs go to Heaven

Bluthin uusin kertoo kaatopaikalla asuvasta hulluomaisesta Charlie-kulkukoirasta, jonka gangsterikopla tappaa, ja joka varastaa taivaasta aikaa saadakseen jatkaa reipasta eloaan maan pinnalla.

Tämän vuoksi Charlielta evätään paluu taivaaseen. Viimein törmättyään Anne-Marie -nimiseen orpotyttöön hän helvetin porteilla tekee parannuksen ja pääsee takaisin taivaaseen. Elokuvan nimi perustuu ajatukseen, että koirat ovat luonnostaan hyviä ja pääsevät automaattisesti taivaaseen, mutta Charlie haluaa olla tässäkin suhteessa poikkeus.

Pienen Merenneidon verrattuna Bluthin filmin tarina ei mielestäni ole paras mahdollinen pienille lapsille tappamiseksi, kostoteemoineen ja väkivaltaisuuksineen. Elämän laitapuolen kulkijoiden armottomasta ja sekasortoisesta elämästä se antaa toki hyvin selkeän kuvan – katsomon pikkupennut olivatkin totisia läpi koko filmin.

Yleistunnelmaltaan elokuva on varsin painostava, vaikka valopuoliakin on saatu mukaan kevennykseksi. Tarinassa päivä ei kuitenkaan tahdo paistaa risukasaan. Muutamaa lyhyttä jaksoa lukuunottamatta tapahtumat sijoittuvat yöaikaan tai hämäriin sisätiloihin. Vartuneempaa katsojaa tämä alamaailma kiehtoneekin paljon enemmän.

Pienen Merenneidon tavoin myös All Dogs go to Heaven on varustettu lauluilla. Valonpilkahduksia filmin ankeisiin sävyihin tuovat juuri nämä hilpeät laulut, joissa annetaan elämänohjeita nuorille enemmän tai vähemmän läpinäkyvästi. Ei liene sattuma, että osa lauluista on kovasti Disney-elokuvan henkisiä.

Laulujen parasta tasoa edustaa suunnattoman kokoisen, mutta hupaisan näköisen viemärialligaattorin ja Charlien yhteisesitys kohtauksessa, jossa Charliesta ja Anne-Mariesta oli tarkoitus tulla alligaattorin suupaloja.

Charlie lähikumppaneineen on onnistunut valikoima persoonia; mainittu viemärialligaattori on mainio, ja filmin ehdoton helmi on Anne-Marie.

Anne-Marien loistavan animoinnin, ehdottoman onnistuneen piirroshahmon ja **Judith Barsin** suloisen äänitulkinnan yhdistelmä on vastustamaton. Anne-Marie on Disney-tyylin hahmo parhaimmillaan – viaton ja herkkä, muttei ärsyttävän siirappinen.

Kaikin paikoin elokuvan animointi ei ole yhtä sulavaa kuin Pienen Merenneidon, mutta loppukohtaus, jossa Charlie hyvästelee Anne-Marien, nousee tunnelmaltaan Disneyn parhaiden animaatioklassikoiden tasolle.

Animaatiofilminä All Dogs go to Heaven on hyvä, mutta tarinan monimutkaisuudesta ja aikuismaisuudesta johtuen se ei lastenfilminä ole Pienen Merenneidon tasoa.

J. Murtosaari
Hollywood

